

Особливу увагу необхідно звернути на акуратний набір складних формул, індексів і степенів з використанням можливостей редактора MS Equation чи MathType.

При посиланні в тексті статті на роботи інших авторів у квадратних дужках вказують номер позиції переліку літератури, яка подається в кінці статті. Список літератури оформляється згідно з вимогами і правилами складання бібліографічного опису документа. У випадку наведення цитати необхідно вказати, звідки вона взята (автор, назва роботи, номер тому, рік видання, сторінки).

У кінці статті, або у окремому файлі додають коротку довідку: *прізвища та ініціали авторів, назва статті; заява зі вказанням для кожного автора вченого звання та наукового ступеня, посади, повної та скороченої назви закладу, де виконана робота, службової чи домашньої адреси, номери телефонів, E-mail, прізвища авторів для листування.*

Обов'язкові супровідні документи. Необхідно подати витяг з протоколу засідання кафедри про можливість публікації статті, експертний висновок, дві рецензії – внутрішню і зовнішню. Також вказується кількість примірників збірника, які автор хотів би отримати з опублікованою його статтею.

Старанно вивірених текст статті підписується автором(ами), проставляється дата відправлення чи подання. Редакція може повернути авторові неохайно оформлену статтю, має право проводити редакційні виправлення. До редакції надсилається (приноситься) один роздрукований примірник статті та її електронний варіант. Авторіві (авторам) однієї статті видається один збірник з публікацією.

Архів наших попередніх номерів можна переглянути на сайті *Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського* за такою електронною адресою: http://nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltnu/index.html

Національний лісотехнічний
університет України

НАУКОВИЙ ВІСНИК НЛТУ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

Підп. до друку 28.06.13. Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. др. арк. 23,25. Ум. фарбо-відб. 23,48. Облік.-вид-арк. 23,37. Тираж 250 прим.
Зам. № 11/2013

Видавець: Редакційно-видавничий центр НЛТУ України
79057, м. Львів, вул. Генерала Чупринки, 103
Тел.: (032) 240-23-50;
E-mail: nauk.visnyk@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
(Серія ДК, № 2062 від 17.01.2005 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(Серія КВ, № 11889-760ПР від 26.10.2006 р.)

Згідно з постановою президії ВАК України, "Науковий вісник НЛТУ України" належить до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук за такими напрямками:

біологічні науки (від 10.03.10 р., № 1-05/2), технічні науки (від 14.04.10 р., № 1-05/3),
сільськогосподарські науки (від 01.07.10 р., № 1-05/5) та економічні науки (від 06.10.10 р., № 1-05/6)

Засновано в 1994 р.

Випуск 23.11

Львів – 2013

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ
НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.11. – 400 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітніх проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 7 від 27.06.2013 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології і довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування і управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітні проблеми вищої школи.

Головний редактор: д.е.н., професор Ю.Ю. Туниця –
академік НАН України

Заступник головного редактора : д.т.н., професор Ю.І. Грицюк

Редакційна колегія:

д.б.н., професор	В.К. Зайка	д.е.н., професор	В.Я. Гуменюк
д.б.н., професор	Г.Т. Криницький	д.е.н., професор	Б.В. Кульчицький
д.б.н., професор	В.І. Парпан	д.е.н., професор	І.М. Синякевич
д.б.н., професор	С.М. Стойко	д.е.н., професор	Ю.І. Стадницький
д.б.н., професор	П.Р. Третяк	д.е.н., професор	Г.С. Шевченко
д.б.н., професор	Р.Т. Гут	к.т.н., професор	М.Г. Адамовський
д.с.-г.н., професор	М.М. Гузь	д.т.н., професор	В.М. Голубець
д.с.-г.н., професор	Ю.М. Дебринюк	д.т.н., професор	Н.І. Библюк
д.с.-г.н., професор	І.Ф. Калущий	д.т.н., професор	П.В. Білей
д.с.-г.н., професор	Л.І. Копій	д.т.н., професор	О.А. Кійко
д.с.-г.н., професор	В.П. Кучерявий	д.т.н., професор	В.М. Максимів
д.с.-г.н., професор	В.П. Рябчук	д.т.н., професор	Я.І. Соколовський

Літературні редактори : А.Ф. Павлишин, В.В. Дудок, І.І. Гураль

Відповідальний секретар : Г.Г. Гриник

Комп'ютерне макетування : В.С. Гураков

Коректори : Ю.З. Некига, Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України

Тел.: (032) 240-23-50; E-mail: nauk.visnyk@gmail.com

ЗМІСТ

І. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО 9

Я.В. Генік

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ УТВОРЕНЬ ТЕХНОГЕННО ПОРУШЕНИХ
ЕКОСИСТЕМ ТА ЇХ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ 9

Р.Д. Василишин, Г.С. Домашовець, О.М. Василишин

БІОПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ДЕПОНОВАНИЙ ВУГЛЕЦЬ ШТУЧНИХ
МОДАЛЬНИХ БУКОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ 14

І.Ф. Коляджин

ДИНАМІКА ПРИРОДНОГО ПОНОВЛЕННЯ НА ЗРУБАХ
У БУКОВО-ЯЛИНОВО-ЯЛИЦЕВИХ ЛІСАХ ПЕРЕДКАРПАТТЯ 19

Р.М. Яцик, А.С. Штогрин, Н.М. Сіщук, М.М. Сіщук

ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСОВИХ КУЛЬТУР
ПСЕВДОТСУГИ ТИСОЛИСТНОЇ НА ПІВНІЧНОМУ МЕГАСХИЛІ
УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ 24

В.Я. Заячук, В.С. Цибуля

ВИДИ РОДУ КАЛИНА (*VIBURNUM* L.) В ОЗЕЛЕНЕННІ НАСЕЛЕНИХ
МІСЦЬ 30

В.П. Ландін

ОСОБЛИВОСТІ ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ
В ЛІСАХ, ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ 38

Г.В. Іжик

ГРИБИ – ДЕСТРУКТОРИ ВІДМЕРЛОЇ ДЕРЕВИНИ В БУКОВИХ
ПРАЛІСАХ 44

В.І. Блищик, І.П. Лакида

МОДЕЛЮВАННЯ РОСТУ У ВИСОТУ ВІЛЬХОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ
ПОРΟΣЛЕВОГО ПОХОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ 50

В.В. Мороз

ОСОБЛИВОСТІ ПОВНОДЕРЕВНОСТІ СТОВБУРІВ *QUERCUS ROBUR* L.
У ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОСМУГАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ 56

Л.О. Торосова

ЦИТОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖІНОЧОЇ ШИШКИ СОСНИ
ЗВИЧАЙНОЇ РІЗНОГО ГЕОГРАФІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ НА
ПЕРШОМУ РОЦІ РОЗВИТКУ 59

О.І. Боцула

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНИ 64

Ю.В. Шведюк

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО
УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ ГОСПОДАРСТВОМ 69

2. ЕКОЛОГІЯ ДОВКІЛЛЯ 76

О.Ф. Рильський

АНТИОКСИДАНТНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОПЕРЕДНИКІВ СИНТЕЗУ
БАКТЕРІАЛЬНИХ ПІГМЕНТІВ 76

Л.В. Савчук

ТЕХНОГЕННИЙ ВПЛИВ КОМУНАЛЬНИХ СТОКІВ НА ДОВКІЛЛЯ 79

А.А. Білушенко

РУКОКРИЛІ (*CHIROPTERA*) ПРОЕКТОВАНОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ "ХОЛОДНИЙ ЯР" 84

Т.Б. Жила

ОСОБЛИВОСТІ СПОЖИВАННЯ ПОСЛУГ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ У
КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 88

A. Zapalowska, U. Baszutska

MOŻLIWOŚĆ ZAGOSPODAROWANIA UŻYTKU ROLNEGO
POD UPRAWĘ TOPINAMBURU Z PRZEZNACZENIEM NA CELE
ENERGETYCZNE 94

О.М. Адамовський

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ЕКОСИСТЕМ 99

О.Л. Лотиш

ВИТРАТИ НА ЗАПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МУНІЦИПАЛЬНОГО
ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ 104

Н.Г. Лук'янчук, М.В. Руда

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ТА
ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАХИСНИХ ЛІСОНАСАДЖЕНЬ ВЗДОВЖ
ЗАЛІЗНИЦІ 110

Ю.Б. Миронов

СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ
В РЕГІОНІ 117

Н.Я. Михаліцька

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА У ПОЛІТИЦІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА 122

Т.М. Пушкар'єва-Безділь

ВИЗНАЧЕННЯ ФІТОТОКСИЧНОСТІ ҐРУНТУ В АГРОФІТО-
ЦЕНОЗАХ КУКУРУДЗИ ЗВИЧАЙНОЇ У ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНІ
УКРАЇНИ 129

Г.В. Савчук

РАРИТЕТНИЙ КОМПОНЕНТ ФЛОРИ ЛІСІВ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ "ГУЦУЛЬЩИНА" 132

А.М. Польовський

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЩОДО ПРИЗУПИНЕННЯ ЗНЕЛІСНЕННЯ 138

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ ЛІСОВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ 144

В.Е. Зубков

ОБОСНОВАНИЕ ПЛОТНОСТИ МАТЕРИАЛА ТВЕРДОЙ ФАЗЫ
БЛОКИРОВАННОГО ПСЕВДООЖИЖЕННОГО СЛОЯ КАК
СЕПАРИРУЮЩЕЙ СИСТЕМЫ 144

В.О. Фединець

ОСОБЛИВОСТІ ВИМІРЮВАННЯ ТЕМПЕРАТУРИ ГАЗОВИХ ПОТОКІВ... 148

В.В. Войтович, В.В. Шостак

ЗМІЦНЕННЯ ВИСОКОШВИДКІСНИМ ТЕРТЯМ НАПРЯМНИКІВ
СТРІЧКОПИЛКОВОГО ВЕРСТАТА 152

Р.А. Ковальчук, Х.А. Висоцька

АНАЛІЗ НАПРУЖЕНО-ДЕФОРМОВАНОГО СТАНУ ЛАНЦЮГІВ
КОНВЕЄРІВ 158

У.В. Хром'як, І.Д. Борищин

ПЕРЕРОБЛЕННЯ ЧЕРВОНИХ ШЛАМІВ НА МИКОЛАЇВСЬКОМУ
ГЛИНОЗЕМНОМУ ЗАВОДІ 165

С.М. Комаров, В.Р. Пасіка

РОЗРАХУНОК ТА КОНСТРУЮВАННЯ ПРУЖИН УДОСКОНАЛЕНОГО
ГОЛОВНОГО МЕХАНІЗМУ ЛІСОПИЛЬНИХ РАМ 171

З.П. Чорний, І.Б. Пірко, В.М. Салапак, М.В. Дячук

КІНЕТИКА РАДІАЦІЙНОГО УТВОРЕННЯ ЦЕНТРІВ ЗАБАРВЛЕННЯ В
ІОННИХ КРИСТАЛАХ. І. КРИСТАЛИ З ДОМІШКОВО-ВАКАНСІЙНИМИ
ДИПОЛЯМИ. ГЕНЕРАЦІЯ FA-ЦЕНТРІВ 175

4. ЕКОНОМІКА, ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗЯХ 181

Г.І. Башнянин, Ю.І. Турянський, О.І. Дунас

ДО ПИТАННЯ НЕГАТИВНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РИНКОВОЇ
САМОРЕГУЛЯЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ 181

О.М. Ковалюк, І.О. Мельник

УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ
В УКРАЇНІ КОНЦЕПЦІЇ "ОЩАДЛИВОГО ВИРОБНИЦТВА" 188

М.О. Кузельєв

КАПІТАЛ КОРПОРАЦІЇ: МЕТОДОЛОГІЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ 193

Л.М. Коваль

ІПОТЕЧНЕ КРЕДИТУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 198

С.Й. Сажинець, Т.Р. Хом'як

ОБЛІК ВІДХИЛЕНЬ ФАКТИЧНОЇ СОБІВАРТОСТІ СИРОВИННО-
МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ВІД НОРМАТИВНО-ПЛАНОВОЇ
НА ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ 204

А.В. Івануса, В.З. Холявка ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ МЕБЛЕВИХ ПІДПРИЄМСТВ	210
В.М. Гадайчук НЕДОЛІКИ ПРОВЕДЕННЯ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ ...	215
М.Б. Заблоцький МОДЕЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ І ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ	222
М.Й. Ковач ОСОБЛИВОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	228
О.А. Колібаба ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЯК ІНТЕГРАЛЬНА СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	234
Я.В. Нікітіна, О.М. Ковалюк АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ І ВІДОБРАЖЕННЯ ЇХ У ЗВІТНОСТІ	239
Л.І. Новосельська ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЖИВУ ПРАЦЮ У ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ	244
Н.М. Руцишин, І.В. Ілів ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	248
В.Ю. Смочко ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЇЇ АКТИВІЗАЦІЇ	255
А.М. Сторожук ОЦІНКА МЕТОДІВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНСТИТУЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	261
Ю.І. Турянський ТИПОЛОГІЗАЦІЯ ТЕОРІЙ ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	268
І.Б. Хома, М.І. Дубиніна ПОПИТ ТА ПРОПОЗИЦІЯ НА ЦІННІ ПАПЕРИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО СВІТОВОГО РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	273
І.Б. Хома, Ю.В. Кондакова РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	280
А.І. Якимів ПРИЙНЯТТЯ ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ У БІЗНЕСОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	287
М.В. Ярош НЕОБХІДНІСТЬ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС	293

О.М. Гинда УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ДЕМОГРАФІЧНОЇ КОМПОНЕНТИ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ	297
Н.З. Бородіна ФОНДОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	303
Є.Й. Майовець, Л.О. Павлова АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ	308
О.Я. Колещук, Н.Я. Яневич, А.М. Удот МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОНОВЛЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	313
В.А. Зеленко, О.Г. Гупало ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ: АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ ТА НОВИХ ЗАГРОЗ	320
І.Б. Плотніченко "ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ" ТА "ЕЛЕКТРОННА ТОРГІВЛЯ": НОРМАТИВНИЙ ТА ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯДИ	325
В.А. Чемерис ПРОГРАМНО-ПРОЕКТНИЙ ПІДХІД СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ РЕГІОНУ	332

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ 339

В.М. Онишкевич, Х.О. Гапалаяк ІМІТАЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТОХАСТИЧНОСТІ ПЕРЕБІГУ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	339
Д.М. Неспляк, Т.В. Магеровська МОДЕЛЮВАННЯ ЗАДАЧІ ТЕРМОПЛАСТИЧНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ ПРОМІЖНОЇ ТОЧКИ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИРОСТІВ ПЛАСТИЧНИХ ДЕФОРМАЦІЙ	346
Н.Ю. Глинський, Н.А. Карачевська ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ В УКРАЇНІ	352

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 360

Я.І. Томашевський, В.Т. Андрушко, О.І. Бумбар, Н.Я. Томашевська, З.О. Бумбар, Л.Я. Міклош ПРОФІЛАКТИКА ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ ТА ЙОДОДЕФІЦИТНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ БІОЕТИЧНИХ ПРОБЛЕМ....	360
І.В. Семенюк НООСФЕРА "ТРИГРАННОГО СУСПІЛЬНОГО УСПІХУ" ЯК ЄДНАННЯ ДУХОВНОГО ТА ЗЕМНОГО	364

І.І. Свидрук

СУТЬ КРЕАТИВНОСТІ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЛІДЕРСТВА
В КРЕАТИВНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ372

В.Т. Андрушко, Л.М. Волошин, Н.О. Микита

БОГОСЛОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ПРИРОДИ – ФУНДАМЕНТАЛЬНА
ЗАСАДА ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
ЗА СВІТ БОЖОГО СТВОРІННЯ.....380

Л.В. Буцька

АСПЕКТИ МОРАЛІ ТА ЕТИКИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ
ІЗ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....388

О.М. Христенко

ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАТЕРІВ І ФОРМУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНО-ХРИСТИЯНСЬКО-ГУМАНІСТИЧНОГО ВИХОВНОГО
ІДЕАЛУ ЯК ОСВІТНЯ СТРАТЕГІЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....394

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ..... 399

1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

УДК 504.05:574.4 Доц. Я.В. Генник, канд. с.-г. наук – НЛТУ України, м. Львів

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ УТВОРЕНЬ ТЕХНОГЕННО ПОРУШЕНИХ ЕКОСИСТЕМ ТА ЇХ НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ

Наведено та охарактеризовано основні соціальні та економічні причини утворень техногенно порушених екосистем. Висвітлено основні зміни в біогеоценозах внаслідок негативних техногенних порушень довкілля. Розглянуто можливості додаткового фінансового забезпечення заходів із відновлення техногенно порушених ландшафтів. Наведено основні негативні екологічні, економічні та соціальні наслідки техногенних порушень на стан навколишнього природного середовища.

Ключові слова: техногенно порушені екосистеми, соціальні та економічні причини техногенних порушень, негативні наслідки техногенних порушень на довкілля.

Інтенсивний розвиток господарсько-промислової діяльності людини протягом останніх десятиліть та пошук і розроблення нових родовищ корисних копалин призводить до посиленої експлуатації природних багатств, росту впливу виробництва на природні ландшафти, відчуження значних площ лісогосподарського та сільськогосподарського використання, порушень і деградації рослинного та ґрунтового вкриття, активізації карстових процесів і зсувів, втрат видового біологічного різноманіття, забруднення навколишнього природного середовища [1-5]. За даними Державного агентства земельних ресурсів, з 2002 по 2011 рр. в Україні порушено 17,0 тис. га продуктивних земель, більшість з яких використовували в лісовому та сільському господарствах [6, 7].

Утворення техногенно порушених екосистем зумовлені різноманітними соціально-економічними причинами, які в сукупності призводять до деградації та навіть повного знищення ґрунтового покриву та рослинного вкриття. Основними економічними причинами утворення техногенно порушених екосистем на території країни є: збільшення потреб людини у природних ресурсах та їх нерациональне добування, розширення площ розробок корисних копалин, швидкі темпи житлового та промислового будівництва, нагромадження обсягів твердих побутових відходів та відходів промислового виробництва, спорудження ліній комунікацій, трубопроводів та енергосистем, нестале ведення сільського, лісового та водного господарств, забруднення природного довкілля внаслідок техногенних катастроф (рис.).

Найбільші за площею техногенні порушення ландшафтів виникають на територіях інтенсивних розробок покладів корисних копалин. Так, зокрема в Карпатському регіоні України значні території техногенних ландшафтів зосереджені в місцях розробок покладів сірки, вугілля, калійної солі та будівельних матеріалів. Добування корисних копалин відкритим і підземним способом призводить до утворення кар'єрно-відвальних типів техногенного ландшафту та спричиняє деградацію рослинного вкриття та ґрунтового покриву. Крім цього,